

Joseph's II own hand referring to the survey of Moldavia, the names of mountains, valleys and water bodies were supposed to be written in the national language as well. In this way Jeney worked at the Slovenia speaking area as well. The maps reveal a large number of Slovenian names of places, water bodies and mountains. Lead by the experiences gathered during surveying operations in Civil Croatia, Civil Slavonia, Banska krajina and Karlovac and Varaždin Headquarters, Jeney continued his work in Inner Austria as well. He was free to choose the surveying and mapping method, as well as the manner of paying cartographers. This task was very regularly completed by Jeney, although he could not fulfil all his plans. Namely, he wanted to make a map of Inner Austria or its single lands as well in a smaller scale, but he did not receive the consent of authorities for it.

The fact being valid for the entire Joseph II Land Survey, that the Joseph II Land Survey maps had no publicly applicable value, because they were kept as strict military secret, is valid for the Slovenian part as well. After becoming available, the maps have got an inestimable value as a source of a large number of historical data.

All published volumes 1-7 of Joseph II Land Survey descriptions and maps at the territory of Slovenia can be ordered from the editor at the address: Dr. Vincenc Rajšp, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Zgodovinski inštitut, Novi trg 4, 1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: Rajsp@alpha.zrc-sazu.si

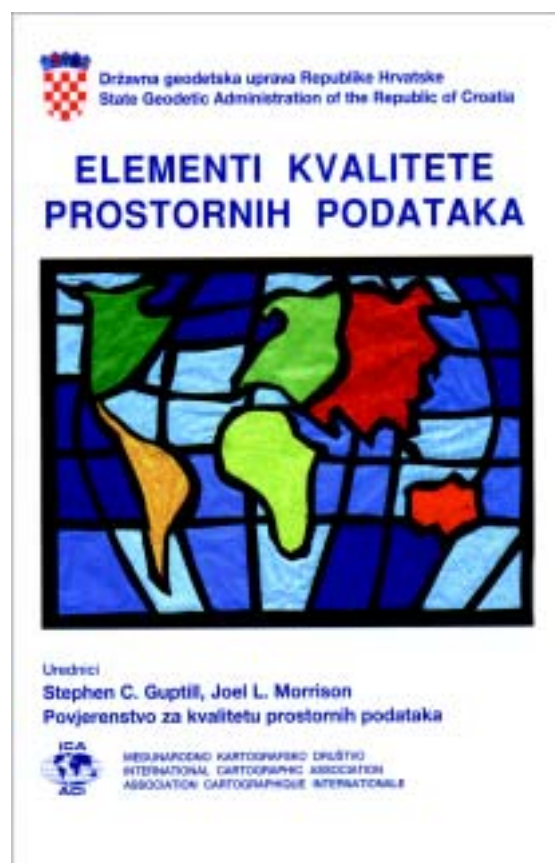
Miljenko Lapaine

Elements of Spatial Data Quality

Editors S. C. Guptill and J. L. Morrison, translated by D. Tutić and M. Lapaine

The State Geodetic Administration has recently issued the Croatian translation of a book known under the title *Elements of Spatial Data Quality* that was published by Elsevier Science in 1995 in the name of International Cartographic Association and edited by S. C. Guptill and J. L. Morrison. The translation has got 211 pages. It has been published as the first volume in a series Croatia in Cartographic World, and its editor is Prof. Dr. Miljenko Lapaine from the Faculty of Geodesy, University of Zagreb. Since the publishing of translation of good foreign literature today seems to be equally rare as publications of our homeland authors, the satisfaction referring to this move made by the State Geodetic Administration must be expressed. The translation of this book is especially significant because its price in English runs up to 150 USD which makes it unavailable for the majority of interested readers. To be sure about the number of possible users, we can simply take a look at the book contents. After the introduction there are 10 chapters with prominent scientists being their authors in the field that specific chapter is dealing with:

1. Spatial data quality (Joel L. Morrison)
2. Lineage (Derek G. Clarke and David M. Clark)
3. Positional accuracy (Jane Drummond)
4. Attribute accuracy (Michael F. Goodchild)
5. Completeness (Kurt Brassel, Felix Bucher, Eva-

presijeca granica između Hrvatske i Slovenije, sekcije na zapadu Slovenije presijeca granica s Italijom, sekcije na sjeveru Slovenije granica s Austrijom, na istoku granica s Mađarskom i dijelom Hrvatske koji je u doba izmjere pripadao Ugarskoj.

Karte Unutarnje Austrije crtali su vješti kartografi, koji su prije toga kartografirali u drugim državama. Izmjeru je vodio jedan od tada najiskusnijih vojnih kartografa, pukovnik Jeney, koji je 1785. god. bio privremeno također vođa glavnog stožera (generalštaba) austrijske vojske. Prema uputama koje je Jeney primio 1773. u pismu budućega cara Josipa II. za izmjeru Moldavije, imena planina, dolina i voda trebalo je pisati i na narodnom jeziku. Na taj je način Jeney radio i na slovenskome govornom području. Na kartama se može naći velik broj slovenskih imena naselja, voda i planina. Prema iskustvima koje je Jeney prikupio pri vođenju izmjera u Civilnoj Hrvatskoj, Civilnoj Slavoniji, Banskoj krajini te u Karlovačkom i Varaždinskom generalatu, nastavio je posao u Unutarnjoj Austriji.

Bio mu je prepušten izbor metode izmjere i kartiranja (mapiranja), kao i način plaćanja kartografa. Taj je zadatak Jeney uredno izvršio, iako nije mogao ostvariti sve svoje planove. Naime, htio je izraditi također i kartu Unutarnje Austrije ili njezinih pojedinih zemalja u sitnijem mjerilu, no za to nije od vlasti dobio pristanak.

Ono što vrijedi za cijelu jozefinsku izmjeru, vrijedi i za slovenski dio, a to je da karte jozefinske izmjere nisu imale javnu uporabnu vrijednost jer su bile čuvane kao stroga vojna tajna. Nakon što su karte postale dostupnima, one danas imaju neprocjenjivu vrijednost kao izvor obilja povijesnih podataka.

Svi objavljeni svesci 1–7 opisa i karata jozefinske izmjere na području Slovenije mogu se naručiti kod urednika na adresi: Dr. Vincenc Rajšp, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Zgodovinski inštitut, Novi trg 4, 1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: Rajsp@alpha.zrc-sazu.si

Miljenko Lapaine

Elementi kvalitete prostornih podataka

Urednici S. C. Guptill i J. L. Morrison, preveli D. Tutić i M. Lapaine

Državna geodetska uprava Republike Hrvatske nedavno je izdala hrvatski prijevod knjige poznate pod izvornim naslovom *Elements of Spatial Data Quality*, koju je u ime Međunarodnoga kartografskog društva objavio izdavač Elsevier Science 1995. god., a uredili su je S. C. Guptill i J. L. Morrison. Prijevod ima 211 stranica. Izdan je kao prvi svezak u nizu Hrvatska u kartografskom svijetu, a urednik je prof. dr. sc. Miljenko Lapaine s Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kako je u današnje vrijeme izdavanje prijevoda dobre inozemne literature u hrvatskoj geodeziji i kartografiji rijetkost gotovo jednako kao i objavljivanje radova domaćih autora, može se samo izraziti zadovoljstvo zbog tog poteza Državne geodetske uprave. Posebno značenje prijevoda upravo te knjige je u tome što je njezina cijena u engleskom izvorniku čak 150 USD, što je čini nedostupnom većini zainteresiranih čitatelja. Da bismo se uvjerali koliko bi potencijalnih korisnika bilo, dovoljno je zaviriti u pregled sadržaja knjige. Poslije uvoda slijedi deset poglavlja kojih su autori ugledni znanstvenici na području kojim se poglavlje bavi:

1. Kvaliteta prostornih podataka (Joel L. Morrison)
2. Podrijetlo (Derek G. Clarke i David M. Clark)

3. Položajna točnost (Jane Drummond)
4. Točnost atributa (Michael F. Goodchild)
5. Potpunost (Kurt Brassel, Felix Bucher, Eva-Maria Stephan i Andrej Vckovski)
6. Logička konzistentnost (Wolfgang Kainz)
7. Semantička točnost (François Salgé)
8. Vremenska informacija (Stephen C. Guptill)
9. Matrica procjene kvalitete prostornih podataka (Howard Veregin i Peter Hargitai)
10. Gledajući unaprijed (Stephen C. Guptill i Joel L. Morrison)

U knjizi su prikazani rezultati višegodišnjih napora Povjerenstva za kvalitetu prostornih podataka Međunarodnoga kartografskog društva na pojašnjenju pojmova koji su postali aktualni s pojavom novih tehnologija. Razvoj digitalne tehnologije nametnuo je potrebu za novim definicijama kao polazištima za usvajanje novih, mjerljivih standarda u kvaliteti prostornih podataka. Sedam elemenata kvalitete opisano je u poglavljima 2 do 8, dok se u devetom poglavlju pokušava izračunati kombinirani utjecaj nekoliko najvažnijih elemenata (točnost, rezolucija, potpunost i konzistentnost u prostornoj, vremenskoj i tematskoj

- Maria Stephan and Andrej Vckovski)
6. Logical consistency (Wolfgang Kainz)
 7. Semantic accuracy (François Salgé)
 8. Temporal information (Stephen C. Guptill)
 9. An evaluation matrix for geographical data quality (Howard Veregin and Peter Hargitai)
 10. Looking ahead (Stephen C. Guptill and Joel L. Morrison)

The book presents the results of several-years lasting efforts of the Commission for Spatial Data Quality in the International Cartographic Association to explain the terms becoming of topical interest after the appearance of new technologies. The development of digital technology has entailed the need for new definitions as starting points for adopting new, measurable standards in the quality of spatial data. Seven quality elements are described in the chapters 2 to 8, and the ninth chapter presents an effort to calculate a combined influence of a few most important elements (accuracy, resolution, completeness and consistency in spatial, temporal and thematic domain). In the last chapter the editors offer a projection of spatial data standard development using thereby numerous historical

comparisons. According to their words, this book is only an effort in examining and defining the elements of spatial data quality. The next step is finding meaningful methods for measuring each single element, and the final phase of including the data quality into digital technologies is the creation of methods for visualising the quality of the existing data. Each chapter ends in the list of competent references for the subject topic. At the end of the book, as well as in original edition, there is an index. The innovation and a very significant contribution of the translators is also the glossary with detailed explanations for more than 140 items connected with wide problems that this book is dealing with. Dražen Tutić, today a junior researcher in the Institute for Cartography at the Faculty of Geodesy received the rector reward for the translation of this book in 1997 in the class of the best written student works at the University of Zagreb. The Croatian geodetic public and profession will find in this book a series of good recommendations for defining the terms important for adopting new international standards needed for maintenance and exchange of spatial data recently gaining significance in out part of the world as well.

Damir Medak

Croatian Towns on Old Plans and Panoramic Views

Mirko Marković

With the book *Croatian Towns on Old Plans and Panoramic Views* that is presented to us in already recognisable, lavishly prepared special issue by the publisher AGM, its author Mirko Marković supplements the entity of critical presentation of Croatian cartographic material, considering first of all his previous monographs *Descriptio Croatiae* (1993) and *Descriptio Bosnae et Hercegovinae* (1998).

This time the author reached out for big format presenting cartographic material in exceptionally large extent (724 pages) and with a large number of references in the light that makes it an interesting material even for an average educated reader, and not exclusively a monograph intended for professional circle of experts, either in humanistic or natural sciences. The quality of cartographic illustrations, absolute legibility and colour printing, as well as the

quantity of 402 colour city plan and panoramic view reproductions, their layout and correlation with references make this aesthetically impressive work also a textbook material. As emphasised by the author himself in the foreword, the book is an effort to fill up the thematic emptiness in the homeland cartography offering thus a kind of contribution to interdisciplinary reconstruction of the past of 65 Croatian town by analysing the towns from the outermost north-east to the south of Croatia, including the towns belonging to the former Military frontier.

After the foreword the author presents in the introduction the work done so far on researching the old plans and panoramic views of Croatian towns. Further, in the historical perspective he analyses the following towns as special chapters on the basis of collected plans and views: Zagreb, Krapina,

domeni). U posljednjem poglavlju urednici daju projekciju razvoja standarda prostornih podataka koristeći pritom brojne povijesne usporedbe. Prema njihovim riječima, ova je knjiga tek pokušaj ispitivanja i definiranja elemenata kvalitete prostornih podataka. Sljedeći je korak pronalaženje smislenih metoda za mjerenje svakog pojedinog elementa, a završna faza uključivanja kvalitete podataka u digitalne tehnologije stvaranje je metoda za vizualizaciju kvalitete postojećih podataka. Svako poglavlje završava popisom mjerodavne literature za predmetnu tematiku. Na kraju knjige, kao i u izvorniku, nalazi se kazalo. Novost i vrlo značajan prinos prevoditelja je i rječnik s detaljnim objašnjenjima više od 140 pojmova vezanih uz široku

problematiku kojom se ta knjiga bavi. Dražen Tutić, danas znanstveni novak u Zavodu za kartografiju Geodetskog fakulteta, za prijevod te knjige 1997. godine dobio je Rektorovu nagradu za najbolje pisane studentske radove na Sveučilištu u Zagrebu. Hrvatska geodetska znanost i struka naći će u toj knjizi niz dobrih preporuka za definiranje pojmova važnih za usvajanje međunarodnih standarda za održavanje i razmjenu prostornih podataka, koji u posljednje vrijeme i na našim prostorima dobivaju na značenju.

Damir Medak

Hrvatski gradovi na starim planovima i vedutama

Mirko Marković

Knjigom *Hrvatski gradovi na starim planovima i vedutama*, koju nam u već prepoznatljivom, bogato opremljenom, posebnom izdanju predstavlja nakladnička kuća AGM, njezin autor Mirko Marković nadopunjuje cjelinu kritičkoga predstavljanja hrvatske kartografske građe, prije svega imajući u vidu njegove prethodne monografije *Descriptio Croatiae* (1993) i *Descriptio Bosnae et Hercegovinae* (1998).

I ovoga je puta autor posegnuo za velikim formatom, koji u iznimno velikom opsegu (724 str.) i uz zavidan broj referenci predstavlja kartografski materijal u svjetlu koje ga čini zanimljivim gradivom i prosječno obrazovanom čitatelju, a ne monografijom namijenjenom profesionalnom krugu stručnjaka, bilo humanističkih ili prirodnih znanosti. Kvaliteta kartografskih ilustracija, bezuvjetna čitljivost i tisak u boji te kvantiteta od 402 kolorirane reprodukcije plana i vedute, njihova preglednost i korelacija s referencama čine to estetski dojmljivo djelo i udžbeničkim materijalom. Kako i sam autor u predgovoru naglašava, knjiga je pokušaj da se popuni tematska praznina u domaćoj kartografiji i time ponudi svojevrsan doprinos interdisciplinarnom rekonstruiranju prošlosti 65 hrvatskih gradova analizom 380 izvornih planova i veduta. Tako rezultati kartografskog istraživanja postaju komplementarni rezultatima analize pisanog

arhivskog materijala. Pri određivanju redoslijeda autor je krenuo analizom gradova s krajnjeg sjeveroistoka do krajnjeg juga Hrvatske, uključujući i gradove u sastavu nekadašnje Vojne krajine.

